

JAARVERSLAG 2018

WRAKINGSKAMER

RECHTBANK GELDERLAND

Jaarverslag wrakingskamer Rechtbank Gelderland
Auteurs: mrs. T.P.E.E. van Groeningen (algemeen voorzitter) en M.B. Wichman
(algemeen coördinerend griffier)
Datum: 1 februari 2019

1. Inleiding

Dit is het jaarverslag van de wrakingskamer van de Rechtbank Gelderland over het jaar 2018¹.

Dit jaarverslag is opgesteld om meer duidelijkheid te verschaffen, met name met betrekking tot de hoeveelheid en het soort verzoeken die aan de wrakingskamer zijn voorgelegd in het betreffende jaar.

In het jaar 2018 zijn er in totaal 78 wrakingsverzoeken bij de Rechtbank Gelderland ingediend.

2. Algemene informatie / Organisatie

De rechtbank Gelderland heeft een vaste wrakingskamer bestaande uit een algemeen voorzitter, meerdere plaatsvervangende voorzitters uit elke afdeling, waarvan één belast is met de coördinatie van de wrakingszaken in locatie Zutphen, rechterlijke ambtenaren uit elke afdeling, griffiers uit elke afdeling, onder wie een algemeen coördinerend griffier en een coördinerend griffier voor de locatie Zutphen, en administratieve medewerkers in Arnhem en Zutphen². Er wordt continu naar gestreefd om de wrakingskamer qua samenstelling een afspiegeling van de verschillende afdelingen van de rechtbank te laten zijn, alsook om een evenwichtige verdeling per locatie te hebben. Mr. T.P.E.E. van Groeningen is de voorzitter van de wrakingskamer.

Elk halfjaar wordt door de administratie een zittingsrooster met alle ingeplande zittingsdagen vastgesteld. Wekelijks, om de week in Arnhem en Zutphen, worden drie rechterlijke ambtenaren en een griffier op een wrakingszitting ingepland. Ingediende wrakingsverzoeken worden in overleg met de verzoeker op een van de zittingsdagen ingepland. Bij voorkeur bevindt zich in de zittingscombinatie altijd een rechterlijke ambtenaar van hetzelfde cluster als de gewraakte rechterlijke ambtenaar. Dit zoveel mogelijk ter waarborg dat (inhoudelijke of procedurele) specialistische kennis van het betrokken rechtsgebied aanwezig is. Indien de ingeroosterde combinatie onvoldoende kennis heeft van het rechtsgebied waarop het verzoek ziet, kan de voorzitter van de zittingscombinatie een van de ingeroosterde rechters vervangen door een rechter die deze kennis wel heeft, bij voorkeur iemand uit de vaste wrakingskamer. Rechterlijke ambtenaren en griffiers van de wrakingskamer doen per halfjaar gemiddeld twee tot vier zittingen.

Voor spoedzaken wordt een ad hoc wrakingskamer samengesteld. Deze bestaat zo veel mogelijk uit leden van de vaste wrakingskamer. Voor een dergelijke ad hoc kamer zal de administratie per (digitale) rondgang proberen zo spoedig mogelijk een zittingscombinatie bijeen te krijgen. Dat geldt ook voor het bijeenbrengen van een stand-by wrakingskamer, die wordt geformeerd voor zaken waarin op voorhand een wrakingsverzoek wordt verwacht en wordt verzocht een combinatie gereed te houden.

---

¹ Het jaarverslag is opgemaakt volgens het format dat is overeengekomen op het landelijk overleg wrakingskamers.

² Zie bijlage I voor de Samenstelling Wrakingskamer Rechtbank Gelderland per 01-01-2018.

3. Statistieken

3.1 Wrakingsverzoeken

In het jaar 2018 zijn 78 wrakingsverzoeken ingediend bij de Rechtbank Gelderland. Dit aantal betekent een toename van 38 wrakingsverzoeken ten opzichte van 2017. In 2016 waren het er 47. Naast de in 2018 ingediende verzoeken werd er nog één wrakingsverzoek uit 2017 in 2018 behandeld. In dit wrakingsverzoek is op 20 maart 2018 uitspraak gedaan door de wrakingskamer. Dit verzoek is afgewezen.

In totaal hadden de verzoeken betrekking op 64 rechters. Meerdere rechters zijn echter meer dan één keer gewraakt. Als deze worden meegeteld zijn in totaal 108 rechters gewraakt.

12 verzoeken hadden betrekking op de gehele meervoudige kamer.

Bij twee verzoeken was onbekend tegen wie het verzoek zich richtte.

Eén verzoek gericht tegen 'de behandelend rechter' en één verzoek tegen 'alle rechters van de rechtbank Gelderland'. Deze laatste komt in tabel 1 dan verder ook niet terug, want deze is niet bij een rechtsgebied ondergebracht.

In één verzoek werd zowel een individuele rechter in een bestuursrechtelijke zaak als de wrakingskamer gewraakt. Dit is dus één verzoek, maar komt in tabel 1 twee keer terug (zowel bij 'bestuursrecht' als bij 'wrakingskamer').

Drie wrakingsverzoeken zijn voorafgaand aan de zitting of tijdens de zitting ingetrokken.

Drie wrakingsverzoeken zijn toegewezen en één rechter heeft in de wraking berust. Voor de toewijzingen is - kort weergegeven - als grond gegeven:

- een zozeer onbegrijpelijk geachte (proces)beslissing van de rechter, dat deze een zwaarwegende aanwijzing oplevert voor het oordeel dat de vrees dat de rechter partijdig is, dan wel jegens verzoeker een vooringenomenheid koestert, objectief gerechtvaardigd is;³
- twee opmerkingen van de rechter, in samenhang met een ongemotiveerde procesbeslissing tijdens een getuigenverhoor, maken begrijpelijk dat bij verzoekers de schijn van partijdig is ontstaan;⁴
- een in het verweerschrift gebruikte term voor verzoeken in een eerste wrakingszaak waarover de rechters – als 'eerste' wrakingskamer – nog een oordeel moesten geven, maakt dat de tweede wrakingskamer van oordeel is dat er (objectief gezien) bij verzoekster de vrees voor vooringenomenheid heeft kunnen ontstaan.⁵

³ Uitspraak van 13 augustus 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:3742.

⁴ Uitspraak van 5 maart 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:1148.

⁵ Uitspraak van 13 december 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:5773.

In onderstaande tabel zijn de in 2018 ingediende wrakingsverzoeken per rechtsgebied en afdoeningsmodaliteit weergegeven.⁶

Tabel : Statistieken per rechtsgebied 2018

	Strafrecht	Bestuursrecht	Civiel/Kanton	Wrakingskamer
Afgewezen/ongegrond	7	9	22	4
Toegewezen/gegrond	0	0	2	1
Niet-ontvankelijk	1	2	22	3
Ingetrokken	2	0	1	0
Berusting	0	1	0	0
Nog openstaand	0	0	0	0
Deels n-o, deels afgewezen	0	0	1	0
Totaal:	10	12	48	8

3.2 Wrakingskamer

In acht zaken was het wrakingsverzoek gericht tegen de wrakingskamer. In drie zaken is het verzoek niet-ontvankelijk verklaard. In vier zaken is het verzoek afgewezen met toepassing van de anti-misbruikbepaling. In één zaak is het verzoek toegewezen.

3.3 Bijstandsverzoeken en ad-hoc-kamers

In 2018 zijn vijf zogenaamde bijstandsverzoeken gedaan. Dat zijn zaken waarin op voorhand een wrakingsverzoek wordt verwacht en wordt verzocht een combinatie gereed te houden, gedurende één of meerdere dagen of dagdelen (stand by-kamer). In geen van de gevallen kwam het ook tot een daadwerkelijke zitting. Eén keer is een ad hoc-kamer gevormd. Dit verzoek is buiten zitting afgedaan.

3.4 Bijzonderheden m.b.t. de wrakingsverzoeken

3.4.1 Afgedaan buiten zitting

In 16 verzoeken is door de wrakingskamer zonder behandeling ter zitting op het verzoek beslist.

3.4.2 Niet in behandeling genomen verzoeken

In 2018 heeft de wrakingskamer geen verzoeken buiten behandeling gesteld.

3.4.3 Antimisbruikbepaling

In 18 beslissingen heeft de wrakingskamer bepaald dat een volgend wrakingsverzoek niet in behandeling zal worden genomen, omdat sprake is van misbruik van het wrakingsinstrument.

⁶ De beslissingen van de wrakingskamer worden gepubliceerd op rechtspraak.nl.

3.5 Verschoningsverzoeken

In 2018 zijn er geen verzoeken tot verschoning van een rechter ingediend.

3.6 Gronden

Er is beslist over verzoeken die zagen op — kort weergegeven — de volgende gronden:

- de bejegening / onwelgevallige uitlatingen van de rechter;
- een procedurele beslissing van de rechter;
- het niet vrij staan van de rechter;
- eerdere/andere beslissingen van de rechter;

Andere verzoeken zijn afgedaan zonder inhoudelijke beoordeling van de gronden omdat:

- het verzoek te laat is ingediend;
- geen nieuwe of andere feiten aan het verzoek ten grondslag zijn gelegd;
- het verzoek feitelijke grondslag mist/ is gebaseerd op een onjuiste grondslag;

4. Bijzonderheden

Geen.